

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه - کابل

۱۵ اگست ۲۰۱۹

چرا طالب پیروز می‌شود؟

می‌گوئیم فلان کس یا فلان جامعه از گذشته درس نمی‌گیرد، فلان سیاستمدار و گروه سیاسی آینده نگر نیست، اما کسی نمی‌گوید که ما امروز خود را فراموش کرده‌ایم، کور اکنونیم.

ناتوانی در درک اکنون کمبود بسیار جدی است. ما بیش از حد گرفتار گذشته‌ایم و درس‌های نادرست و ناقصی را که از گذشته می‌گیریم، در بیشتر مواقع امروز ما را نابود می‌کند. ما بسیار درگیر تصورات و آرزوهای فردائیم. احتمالاً این "ترک" اکنون بخشی از برتری انسان بر سایر جانداران است. توانایی خیال‌پردازی و "برنامه‌ریزی" برای آینده انگیزه، سمت و هدف خلق می‌کند. مرور گذشته ما را از تکرار خطاها نجات می‌دهد و سرمایه "تجربه" را به ارمان می‌آورد. اما، گاهی آن قدر غرق درس‌های گذشته و آرزوهای آینده می‌شویم که فرصت آموختن از گذشته و رسیدن به آینده را نمی‌یابیم.

فرض کنید جمع بزرگی هستیم که یک کشتی داریم و چندین مسیر. چند نفر مسیر شرق را به خیر جمع می‌دانند، کسانی مسیر غرب و شمال و جنوب را. جنوبی‌ها و غربی‌ها دست یکی کرده توافق می‌کنند که کشتی را به سمت جنوب غرب ببرند. شمالی‌ها و شرقی‌های کم‌زور، کم‌پول و نامتحد مجبور می‌شوند که به رفتن تن بدهند. در راه کشتی آسیب می‌بیند یا مورد تهاجم دزدان بحری قرار می‌گیرد. اگر خود ما شمالی و شرقی ناراضی نباشیم و از دور قضاوت کنیم، حتماً می‌گوئیم تمام ساکنان کشتی برای دور کردن تهدید "اکنون" که حمله دزدان بحری یا درز برداشتن کشتی باشد، با هم متحد شوند، اما اپوزیسیون "معقول" و "نورمال" ساکن کشتی چنین نمی‌کند. آنان به احتمال زیاد برای شکست ناخدای جابر، جنوب‌غربی‌های زورگو و متعصب با دزدان بحری متحد گردیده و از شکست ناخدای جنوب‌غربی شاد می‌شوند، حتی اگر هزینه‌اش به گل نشستن کشتی باشد.

به همین خاطر صاحب جمهوری و حکومت باثبات نمی‌شویم. اگرچه اکثریت قاطع مردم حکومت نسبتاً دموکراتیک را بر حکومت طالبانی ترجیح می‌دهند و تقریباً هیچ کسی دوست ندارد وطن سی‌سال به عقب رانده شود، اما خیلی‌ها آمدن طالبان را بر دوام حکومت ناکام و پرعیب کنونی ترجیح می‌دهند. سیاستمداران و تحصیل‌کردگان حاکم و اپوزیسیون خطرات جاری و موقعیت "اکنون" را درک نمی‌کنند، نمی‌دانند که در لبه پرتگاه یخن‌کشک دارند و فرو غلتیدن چقدر هزینه خواهد داشت.

اگر اینان بتوانند ذهن خود را از بند گذشته‌ها رها کرده و از خیالات آینده فارغ شوند و با تمرکز بر منافع اکنون تمرکز کنند، بازی دگرگون می‌شود و تحمیل طالب، تحریم انتخابات و قربانی کردن ارزش‌های دموکراتیک ناممکن. بنیادگرا رو به عقب دارد و از این‌که زیر فشار جمع و مقتضیات عصر چند قدم از گذشته دور شده است، احساس گناه می‌کند؛ دموکرات و چپ رو به "افق‌ها" نظر دارند و چاه‌ها را اگر هم ببینند، حاضر نیستند افق "روشن" را فدای گذر از چاه کنند. بیشتر گروه‌ها و طیف‌های سیاسی پر ادعا در بهترین حالت منتقد و ناظر سقوط امروزاند. از همین‌رو احتمال پیروزی طالب زیاد است و موفقیت اقلیت قاچاق‌بر و تعداد کم جاسوس بسیار محتمل.